چهره

حمایت ایران از توافق اوپک‌پلاس

جواد اوجی، وزیر نفت: ایران به‌عنوان یکی از مؤسسان اوپک، همواره از توافق اوپک‌پلاس و تصمیم‌هایش حمایت می‌کند، زیرا توافق اعضای این ائتلاف در قالب بیانیه همکاری اوپک و غیراوپک را به سود بازار نفت، تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و اقتصاد جهانی می‌داند.

دلارزدایی از عراق

رمضانعلی سنگدوینی، نماینده مجلس: حذف دلار از بازار کشوری مانند عراق که از لحاظ اعتقادی، مذهبی و برخی امور اقتصادی شبیه ماست و بعد از دفاع‌مقدس با ما مراودات اقتصادی داشته، بسیار مهم است. اکنون کشورهای زیادی به‌دنبال دلارزدایی هستند و ایران در این زمینه پیشرو است.

لزوم واردات بیشتر خودرو

روحا... عباس‌پور، سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس: مجلس قوانین متعددی برای واردات خودرو تصویب کرده اما دولت آن‌گونه که انتظار می‌رفت عمل نکرد. واردات محدود خودرو که تاکنون انجام شده، دردی از مشکلات این بازار درمان نمی‌کند. با واردات قیمت خودرو تعدیل می‌شود.

«جام‌جم» بندهای مختلف لایحه بودجه سال آینده را بررسی می‌کند

جزئیات دخل و خرج ۱۴۰۳

آذر در اقتصاد به ماه اعداد و ارقام معروف است. ماهی که بودجه سال آینده رونمایی و به مجلس تحویل می‌شود. نمایندگان مجلس نیز تا اسفند وقت دارند جزئیات لایحه بودجه را بررسی کنند و پس از بررسی در کمیسیون‌های مختلف، بندها در صحن علنی مطرح و به رد یا تصویب نمایندگان می‌رسد. پس از تایید مجلس، بودجه راهی شورای نگهبان خواهد شد و در صورت تایید نهایی به دولت ابلاغ می‌شود تا به اجرا دربیاید. حالا بودجه ۱۴۰۳ رونمایی شده و جام‌جم به بررسی جزئیات آن پرداخته است.

واریز ۴۰ درصد پول نفت به صندوق توسعه ملی

سهم صندوق توسعه ملی از درآمد نفت، گاز و میعانات گازی ۴۰ درصد تعیین شده است. همچنین ۳ درصد درآمد نفت و گاز سهم مناطق نفت‌خیز، گازخیز و توسعه‌نیافته تعیین شده و ۱۴/۵ درصد هم به حساب شرکت ملی نفت یاگاز واریز خواهد شد. وزارت نفت و صندوق توسعه ملی هر دو مکلف هستند هر ماه گزارش عملکرد این بند و مقدار صادرات نفت، میعانات گاز و فرآورده‌های اصلی و فرعی نفتی و گازی، ارز حاصل و همچنین وصولی آن، میزان واردات گاز و فرآورده‌های نفتی و ارز پرداختی بابت آن را به سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ارائه کنند.

رشد ۱۵ درصدی منابع هدفمندسازی یارانه‌ها

منابع هدفمندسازی یارانه‌ها در لایحه بودجه سال ۱۴۰۳ با رشدی ۱۵ درصدی به ۷۵۸ هزار میلیارد تومان رسیده است. این در حالی است که منابع هدفمندی یارانه‌ها در بودجه سال گذشته حدود ۶۵۹ هزار میلیارد تومان بوده است.

کاهش حقوق گمرکی به یک درصد

براساس این لایحه به دولت اجازه داده می‌شود برای حمایت از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان، حقوق گمرکی و مالیات بر ارزش افزوده کالاهای اساسی، دارو، ملزومات مصرفی پزشکی و شیرخشک مصرفی اطفال را به یک درصد کاهش دهد.

مالیات خودروهای بالای ۳ میلیارد تومان

در بند (س) تبصره ۶ لایحه بودجه سال آینده که به موضوع عوارض و مالیات بخش‌های مختلف بازمی‌گردد، انواع خودروی سواری و وانت دوکابین (اتاق) دارای شماره انتظامی شخصی در اختیار مالکان، اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی که قیمت روز خودروی آنها بیش از سه میلیارد تومان است، نسبت به مازاد بر این مبلغ، مشمول مالیات سالانه خودرو به نرخ یک درصد می‌شود.

بر اساس لایحه بودجه سال آینده خودروهای بالای ۳ میلیارد تومان و زمین های بالای ۲۵ میلیارد تومان مشمول مالیات می‌شوند

معافیت مالیاتی کسب‌وکارهای اینترنتی

براساس لایحه بودجه سال آینده در تبصره ۶ (عوارض و مالیات بخش (خ) گفته شده است که در راستای حمایت از توسعه اقتصاد دیجیتال در کشور و تشویق کسب و کارهای اینترنتی به استفاده از سکو (پلتفرم)های داخلی، تا پایان سال ۱۴۰۲ درآمد کسب و کارهای اشخاص حقیقی در سکو (پلتفرم)های داخلی مورد تایید وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات که تا پایان سال ۱۴۰۱، فاقد پرونده مالیاتی بوده‌اند، مشمول نرخ صفر مالیاتی می‌شوند.

دریافت عوارض بزرگراهی

در تبصره ۶ این لایحه و بخش عوارض و مالیات آمده که وزارت راه و شهرسازی مکلف است با استفاده از ابزارهای هوشمند از کلیه وسایل نقلیه (به استثنای وسایل نقلیه عمومی دارای صورت‌وضعیت و بارنامه با پلاک عمومی) که در بزرگراه‌های شریانی تردد می‌کنند، بر مبنای میزان پیمایش به ازای هر کیلومتر و براساس نوع خودرو با تصویب هیات‌وزیران عوارض دریافت کرده و به حساب سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کند تا در قالب بودجه سالانه، پس از مبادله موافقت‌نامه با سازمان برنامه و بودجه کشور صرف توسعه، بهسازی، نگهداری، ایمن‌سازی و هوشمندسازی جاده‌های کشور کند. درعین حال، صدور مفاصاحساب جرایم رانندگی موکول به تسویه این عوارض است.

بر اساس لایحه بودجه سال آینده خودروهای بالای ۳ میلیارد تومان و زمین های بالای ۲۵ میلیارد تومان مشمول مالیات می‌شوند

افزایش ۱۸ درصدی حقوق‌ها

در لایحه بودجه ۱۴۰۳ افزایش ضریب حقوق همه گروه‌های حقوق‌بگیر ۱۸ درصد و حقوق بازنشستگان و وظیفه‌بگیران صندوق‌های بازنشستگی کشوری و لشکری، ۲۰ درصد پیشنهاد شده و سقف خالص پرداختی‌ها در تمام کشور بیش از ۶۵ میلیون تومان ممنوع اعلام شده است.

تخصیص ۱۳/۶ میلیارد یورو برای واردات کالاهای اساسی

بر اساس لایحه بودجه سال ۱۴۰۳، حدود ۱۳/۶۵ میلیارد یورو برای واردات کالاهای اساسی و دارو تخصیص داده شده‌است. همچنین صادرات روزانه یک میلیون و ۳۵۰ هزار بشکه نفت و قیمت هر بشکه نفت ۶۵ یورو و نرخ تسعیر ۳۱ هزار تومان در نظر گرفته شده‌است.

افزایش ۳۵ درصدی قبوض برای پرمصرفان آب

بر اساس لایحه بودجه ۱۴۰۳، وزارت نیرو از طریق شرکت‌های آب و فاضلاب استانی سراسر کشور مکلف است علاوه بر نرخ آب‌بها به ازای هر مترمکعب فروش آب شرب بالاتر از الگوی مصرف تا دو برابر بیش از الگو، ۱۵ درصد نرخ آب‌بها را افزایش دهد و در مورد مشترکانی که بیش از دو برابر الگو مصرف کرده‌اند، به ازای هر مترمکعب مازاد ۳۵ درصد نرخ را افزایش و از آنان دریافت و به خزانه داری کل کشور واریز کند.

هزینه آب کشاورزی چاه‌های مجاز دارای کنتور مشخص شد

برای چاه‌های مجاز دارای کنتور، بر اساس برداشت مجاز از آنها به ازای هر مترمکعب برداشت آب از آبخوان‌ها معادل ۴۰ تومان دریافت می‌شود.

هزینه ۶۰۰ تا ۱۲۰۰ تومانی برای برداشت غیرمجاز

میزان جریمه مربوط به برداشت آب تا زمان انسداد چاه‌های غیرمجاز در صورت کشت محصولات اساسی کشاورزی و راهبردی به ازای هر مترمکعب حداکثر ۶۰۰ تومان و در غیر این صورت به ازای هر مترمکعب آب ۱۲۰۰ تومان تعیین می‌شود که متناسب با افت سفره و حجم کسری مخزن سفره که حسب دستورالعمل ابلاغی توسط وزارت نیرو مشخص می‌شود، دریافت و به خزانه داری کل واریز می‌شود.

صفر تا صد کاهش حقوق ورودی ماشین‌آلات

به منظور حمایت از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان در تبصره ۱۱ به دولت اجازه داده می‌شود حقوق گمرکی همه ماشین‌آلات و تجهیزات، قطعات، مواد اولیه و واسطه‌ای تولیدی، همچنین حقوق گمرکی و مالیات بر ارزش افزوده واردات کالاهای اساسی دارو، ملزومات مصرف پزشکی و شیرخشک مخصوص اطفال کاهش یابد.

۱- حقوق گمرکی همه ماشین‌آلات و تجهیزات (با رعایت ماده ۳ قانون جهش تولید دانش‌بنیان مصوب ۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۱)، قطعات، مواداولیه و واسطه‌ای تولیدی را به ۲ درصد کاهش دهد.

۲- حقوق گمرکی و مالیات ارزش افزوده واردات کالاهای اساسی دارو، ملزومات مصرفی پزشکی و شیرخشک مخصوص اطفال را به یک درصد کاهش دهد.

در لایحه بودجه ۱۴۰۳ علاوه بر دریافت عوارض بزرگراهی بین شهری افزایش تعرفه پر مصرفان گاز و برق نیز در نظر گرفته شده است

مالیات از زمین‌های بیش از ۲۵ میلیارد تومان

دولت در راستای برقراری عدالت مالیاتی و کمک به ساخت و ساز در تبصره ۶ لایحه بودجه ۱۴۰۳ کشور پیش‌بینی کرده است، زمین‌های فاقد اعیانی دارای کاربری مسکونی، اداری و تجاری، باغ‌ویلاهای مجاز با احتساب عرصه و اعیان و واحدهای مسکونی که ارزش آنها بیش از ۲۵ میلیارد تومان باشد، مازاد بر این مبلغ مشمول مالیات به میزان دو در ۱۰۰۰ می‌شود.

این مالیات به‌عهده شخصی است که در ابتدای سال مالک آن بوده است. واحدهای مسکونی و باغ‌ویلاهای در حال ساخت مشمول این مالیات نمی‌شود و باغ‌ویلاهای غیرمجاز تا زمان دریافت پروانه ساخت یا اجرای حکم کمیسیون‌های ماده ۹۹ و ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها، حسب مورد مشمول جریمه‌ای معادل دو برابر مالیات باغ‌ویلاهای مجاز خواهد شد که ۵۰ درصد جریمه‌های دریافتی بر حسب مورد به شهرداری یا دهیاری محل اختصاص می‌یابد.

برش

حقوق‌های معاف تا ۱۰ میلیون تومان

طبق لایحه بودجه سال آینده، سقف معافیت مالیاتی سالانه ۱۲۰ میلیون تومان و ماهانه ۱۰ میلیون تومان لحاظ شده است.

۱- سقف معافیت مالیاتی سالانه موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات‌های مستقیم اصلاحی ۳۱/۴/۱۳۹۴ در سال ۱۴۰۳ مبلغ یک میلیارد و دویست میلیون (۱/۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تعیین می‌شود.

۲- نرخ مالیات بر مجموع درآمد اشخاص حقیقی به شرح زیر است:

۲-۱- نسبت به مازاد یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون (۱/۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تا یک میلیارد و ۶۸۰ میلیون (۱/۶۸۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال، ۱۰ درصد.

۲-۲- نسبت به مازاد یک میلیارد و ۶۸۰ میلیون (۱/۶۸۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تا دو میلیارد و ۷۶۰ میلیون (۲/۷۶۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال، ۱۵ درصد.

۲-۳- نسبت به مازاد دو میلیارد و هفتصد و شصت میلیون (۲/۷۶۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تا چهار میلیارد و ۸۰ میلیون (۴/۰۸۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال، ۲۰ درصد.

۲-۴- نسبت به مازاد چهار میلیارد و ۸۰ میلیون (۴/۰۸۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به بالا ۳۰ درصد.

کلیه افرادی که در قبال ارائه خدمت در دستگاه‌ها تحت هر عنوان از جمله ساعتی، روزمزد، قراردادی حق‌التدریس، حق‌التحقیق، حق‌الزحمه، حق نظارت، حق‌التألیف و پاداش شورای حل اختلاف دریافتی دارند، مشمول حکم این بند هستند.

مکث

افزایش ۴۹/۸ درصدی درآمد مالیاتی سال آینده

بر اساس جداول لایحه بودجه ۱۴۰۳ کل کشور که قرار است هفته آینده از سوی رئیس‌جمهور به مجلس تقدیم شود، پیش‌بینی شده‌است درآمد مالیاتی در سال آینده به یک میلیون و ۱۲۲ هزار میلیارد تومان برسد که این درآمد نسبت به قانون بودجه سال جاری از رشدی معادل ۴۹/۸ درصد برخوردار خواهدشد.

همچنین مالیات بر واردات (حقوق ورودی) در سال آینده ۱۴۰ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده‌است که نسبت به سال جاری ۳/۸ درصد کاهش می‌یابد در بخش سود سهام شرکت‌های دولتی ۶۰ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی درآمد شده‌است که نسبت به رقم مشابه سال جاری ۷۶/۵ درصد افزایش خواهدیافت.

مالکیت دولت در بخش ارتباطات، درآمدی معادل ۲۰ هزار میلیارد تومان نصیب دولت می‌کند که از رشد ۲۷/۴ درصد برخوردار خواهدشد.

در بخش بهره مالکانه معادن و حقوق دولتی معدن، ۵۵ هزار میلیارد تومان درآمد پیش‌بینی شده‌است که نسبت به رقم مشابه سال جاری ۱۳/۴ درصد رشد دارد. درآمد حاصل از فروش کالا و خدمات دولتی در سال آینده ۴۶ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان خواهد بود که از رشدی معادل ۷۵ درصد برخوردار می‌شود.

همچنین تراز عملیاتی در بخش درآمدها در لایحه بودجه سال آینده، ۳۰۷ هزار میلیارد تومان منفی خواهدبود که نسبت به سال جاری ۳۲ درصد کاهش دارد.

همچنین طبق جدول دیگری در کل درآمدهای دولت در منابع عمومی در لایحه بودجه سال آینده یک میلیون و ۴۹۵ هزار میلیارد تومان خواهد بود که از رشدی معادل ۴۱/۹ درصد برخوردار خواهد شد. واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای، ۶۴۷ هزار میلیارد تومان درآمد برای دولت خواهد داشت که از کاهش ۱۱/۶ درصدی نسبت به سال جاری برخوردار خواهد بود. واگذاری دارایی‌های مالی ۳۱۹ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی درآمد شده که نسبت به سال جاری ۷/۹ درصد افزایش خواهد یافت و سرجمع سرفصل منابع عمومی دولت در لایحه بودجه دو میلیون و ۴۶۲ هزار میلیارد تومان خواهد بود که نسبت به رقم مشابه قانون بودجه امسال ۱۸/۲ درصد افزایش خواهد یافت.

همچنین در جدول دیگری در مورد منابع حاصل از فروش نفت، گاز و فرآورده‌های نفتی در لایحه بودجه سال آینده ۵۸۵ هزار میلیارد تومان درآمد برای دولت پیش‌بینی شده که نسبت به رقم مشابه سال جاری ۳ درصد کاهش خواهد یافت. منابع حاصل از فروش و واگذاری اموال منقول و غیرمنقول دولت ۶۱ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان پیش‌بینی شده که از کاهش ۵۱/۲ درصدی نسبت به رقم مشابه سال جاری برخوردار می‌شود.

همچنین منابع حاصل از فروش و واگذاری انواع اوراق مالی اسلامی ۲۵۴ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده که نسبت به رقم مشابه سال جاری از رشد ۳۶/۱ درصد برخوردار خواهد شد. البته در این زمینه رضا عیوضلو، عضو هیات مدیره سازمان بورس اعلام کرده است ظرفیت بازار سرمایه برای فروش این حجم از اوراق بدهی دولت کافی نیست و نرخ اوراق در سقف تاریخی قرار دارد، بنابراین این رقم در عمل محقق نخواهد شد.

منابع حاصل از واگذاری شرکت‌های دولتی در لایحه بودجه سال آینده ۶۰ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده که نسبت به سال جاری ۴۳ درصد کاهش خواهد یافت.

ترازنامه

بودجه به روایت ارقام

بودجه سال ۱۴۰۳ هفته آینده به مجلس شورای اسلامی تحویل می‌شود و برخی اعداد و ارقام حاکی از افزایش است. از افزایش درآمدهای مالیاتی گرفته تا کاهش معافیت‌ها. البته برخی کارشناسان بر این باورند دولت بخش‌های رفاهی مانند توسعه مشاغل خانگی را در نظر دارد و معافیت‌ها در راستای اجرای عدالت مالیاتی است. در ادامه به جزییات لایحه بودجه پرداخته‌ایم.

صندوق بیمه حوادث طبیعی که از سال ۱۳۹۹ به تصویب مجلس رسیده و بر این اساس پیش‌بینی شده است، از محل قبض برق هر ماه مبلغی در حد ۲۰۰۰ یا ۳۰۰۰ تومان از مردم گرفته شود و بخش عمده آن را هم دولت بپردازد تا منازل مسکونی کشور در مقابل حوادث طبیعی مانند سیل، زلزله، رعد و برق، صاعقه، ریزش کوه، برف سنگین و سونامی بیمه شوند.

۳۱ هزار میلیارد تومان برای مشاغل خرد و خانگی

در تبصره ۲ این لایحه برای حمایت از اشتغال آمده است؛ در اجرای مفاد ماده ۶ قانون برنامه هفتم توسعه (لایحه) به منظور حمایت از تولید و اشتغال پایدار و رشد تولید ملی، حمایت از مشاغل خرد خانگی و کارگاه‌های خرد و کوچک، بازسازی و نوسازی ظرفیت‌های تولیدی، قرار است منابع مالی از طریق حساب‌های پیشرفت و عدالت استانی مبلغ ۳۱۰ هزار میلیارد ریال؛ یعنی به ازای هر استان حداقل ۱۰۰۰ میلیارد تومان پیش‌بینی اختصاص پیدا کند.

تعرفه گاز و برق

در بودجه سال ۱۴۰۳ هر واحد مسکونی برای گاز و برق باید به ترتیب ۴۰۰۰ ریال و ۳۰۰۰ ریال بپردازند، این عدد برای واحدهای تجاری ۳۰ هزار ریال است. براساس لایحه بودجه ۱۴۰۳ به استناد ماده (۱۲) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) به هر یک از وزارتخانه‌های نفت و نیرو از طریق شرکت‌های تابعه ذی‌ربط اجازه داده می‌شود ماهانه از هر واحد مسکونی مشترکان گاز ۴۰۰۰ ریال از هر واحد مسکونی مشترکان برق مبلغ ۳۰۰۰ ریال و از هر یک از واحدهای تجاری مشترکان گاز و برق مبلغ ۳۰ هزارریال اخذ و به عنوان منابع داخلی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. برای مشترکان روستایی، این مبالغ معادل ۵۰ درصد است و مشترکان بدون انشعاب گاز از پرداخت معافند و وجوه فوق مشمول مالیات بر درآمد و مالیات بر ارزش افزوده نخواهد بود.

خبر

جزئیات تسهیلات ازدواج و فرزندآوری

مدیراداره اعتبارات بانک مرکزی اعلام کرد: از ابتدای سال جاری تا پایان آبان در مجموع ۱۶۲/۱ هزار میلیارد تومان تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج، فرزندآوری و تسهیلات ودیعه مسکن به یک میلیون و ۳۶۶ هزار متقاضی پرداخت شده است.

مهدی صحابی گفت: از ابتدای سال جاری تا پایان آبان امسال در مجموع ۵۵۰ هزار متقاضی تسهیلات ازدواج مبلغ ۱۱۲/۵ هزار میلیارد تومان تسهیلات دریافت کرده‌اند که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته رشدی معادل ۲۷ درصد داشته است. وی میزان تحقق تکلیف تعیین شده برای شبکه بانکی در زمینه پرداخت تسهیلات ازدواج در ۹ ماهه امسال را ۱۱۴ درصد اعلام کرد و افزود: کل تکلیف شبکه بانکی برای پرداخت تسهیلات ازدواج در سال جاری ۱۴۴ هزار میلیارد تومان است و شبکه بانکی در ۹ ماهه امسال باید ۹۷/۵ هزار میلیارد تومان تسهیلات پرداخت می‌کرد که با تلاش شبکه بانکی و پیگیری‌های مستمر بانک مرکزی تاکنون ۱۱۲/۵ هزار میلیارد تومان تسهیلات در این بخش به متقاضیان پرداخت شده است. مدیر اداره اعتبارات بانک مرکزی میزان پرداخت تسهیلات فرزندآوری در ۹ ماهه امسال را هم ۳۰/۵ هزار میلیارد تومان اعلام کرد و گفت: این تسهیلات به ۴۹۱ هزار متقاضی پرداخت شده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته رشدی معادل ۴۰ درصد داشته است. صحابی میزان پرداخت تسهیلات ودیعه مسکن در این مدت را ۱۹/۱ هزار میلیارد تومان اعلام کرد و افزود: طی ۹ ماهه امسال تعداد ۳۶۹ هزار متقاضی دریافت تسهیلات ودیعه مسکن اقدام به تشکیل پرونده کردند که ۳۲۵ هزار نفر موفق به دریافت این تسهیلات شده‌اند.